

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
КАФЕДРА ЕНДОКРИНОЛОГІЇ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА,
в тому числі ендокринологія, медична генетика»
змістовий модуль:**

**«Основи діагностики, профілактики та лікування основних хвороб ендокринної системи»
для студентів 4 курсу**

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»
228 «Педіатрія»**

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний факультет №2
Освітня програма	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024 н.р.
Назва дисципліни, код	Ендокринологія, ОК 29. Внутрішня медицина, в тому числі ендокринологія, медична генетика. Змістовий модуль: «Основи діагностики, профілактики та лікування основних хвороб ендокринної системи» Kaf_endocrinology@meduniv.lviv.ua
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Ендокринології, м.Львів, Вул. Острозького, 1, тел.(032)2759510, (032) 2764673; Kaf_endocrinology@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Д.м.н., проф. Урбанович Аліна Мечиславівна urbanovych_alina@meduniv.lviv.ua
Рік навчання	4
Семестр	7 або 8
Тип дисципліни/модулю	Обов'язкова
Викладачі	
Сергієнко Олександр, д.м.н., професор	serhiyenko_aleksander@meduniv.lviv.ua
Кіхтяк Олеся, д.м.н., професор	kikhtyak_oleca@meduniv.lviv.ua
Плешанов Євген, д.м.н., професор	pleshanov_eugene@meduniv.lviv.ua
Сергієнко Вікторія, д.м.н., професор	serhiyenko_viktoria@meduniv.lviv.ua
Сафонова Оксана, к.м.н., доцент	Safonova_Oksana@meduniv.lviv.ua
Гоцько Марта, к.м.н., доцент	hotsko_marta@meduniv.lviv.ua
Москва Христина, к.м.н., доцент	moskva_kristina@meduniv.lviv.ua
Суслик Галина, к.м.н., доцент	suslik_halina@meduniv.lviv.ua
Красний Михайло, к.м.н., асистент	krasnyi_mikhajlo@meduniv.lviv.ua
Козловська Христина, к.м.н., асистент	kozlovska_kristina@meduniv.lviv.ua
Ліщук Орися, к.м.н., асистент	lyschuk_orisya@meduniv.lviv.ua
Дунець Юлія, викладач	juliaoliyarnyk@gmail.com
Egasmus+	ні
Особа, відповідальна за силабус	Сафонова Оксана safonova.oks@gmail.com Safonova_Oksana@meduniv.lviv.ua
Кількість кредитів ECTS	2
Кількість годин	Лекції – 8 год. Практичні заняття – 32 год. Самостійна робота – 20 год.
Мова навчання	Українська, англійська
Інформація про консультації	Проводяться згідно графіку консультацій, який представлений на сайті кафедри.
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази	№1: КНП ЛОР "Львівський обласний державний клінічний лікувально-діагностичний ендокринологічний центр", 79010, м. Львів, вул. Острозького, 1; тел. 275-95-20, тел./ факс: 276-94-89, e-mail: red@ua.fm , круглодобово №2: КНП ЛОР «4-та міська лікарня м. Львова, 79007, м. Львів, вул. Стецька, 3, тел. 260-21-03, e-mail: 4kmkl_uoz_lviv@ukr.net круглодобово
2. Коротка анотація до курсу	
<p>Згідно з Навчальним планом викладання наскрізної дисципліни «Внутрішня медицина» здійснюється на 4-6 курсах. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ECTS).</p> <p>Програма з «Внутрішньої медицини, в тому числі ендокринологія, медична генетика» на 4 курсі передбачає вивчення основ внутрішньої медицини за основними її розділами (ендокринологія, медична генетика, гастроентерологія, пульмонологія, гематологія, загальні питання внутрішньої медицини), при цьому наголос робиться на вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики, лікування та профілактики основних та найбільш розповсюджених захворювань внутрішніх органів.</p> <p>Викладання основ ендокринології на 4 курсі проводиться у вигляді змістового модуля 1. Тривалість практичних занять – 4,0 години. Основна мета цього курсу – вивчення студентом основ внутрішньої медицини. Акцент робиться на навичках опитування та клінічного обстеження пацієнта, діагностиці, проведенні</p>	

диференціальної діагностики, лікуванні та профілактиці захворювань внутрішніх органів, діагностуванні та наданні екстреної медичної допомоги при невідкладних станах, а також виконання медичних маніпуляцій. Студенти беруть участь у діагностично-лікувальному процесі пацієнтів під керівництвом викладачів кафедри. Також передбачено оволодіння/ознайомлення з процедурами, що найчастіше застосовуються в практиці ендокринології. Практичні заняття, клінічні обходи з асистентами, доцентами та професорами кафедри є основною частиною цього курсу. Кожен студент щоденно записує та доповідає клінічні дані щодо обстежених хворих асистенту та пише історію хвороби.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

Тематичні плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи розкривають проблемні питання відповідних розділів внутрішньої медицини. У лекційному курсі максимально використовуються дидактичні засоби (мультимедійні презентації, слайди, навчальні відеофільми, демонстрація тематичних хворих). Лекційний та практичний етапи навчання студентів складаються, переважно, таким чином, щоб лекції передували відповідним практичним заняттям.

- Практичні заняття проводять на клінічних базах кафедри. Методика організації практичних занять з внутрішньої медицини передбачає необхідність:
- зробити студента учасником процесу надання медичної допомоги пацієнтам від моменту їх госпіталізації, обстеження, постановки діагнозу, лікування до виписки зі стаціонару;
- оволодіти професійними практичними навичками; навичками роботи в команді студентів, лікарів, інших учасників процесу надання медичної допомоги;
- сформуванню у студента, як у майбутнього фахівця, розуміння відповідальності за рівень своєї підготовки, її удосконалення упродовж навчання і професійної діяльності.

Для реалізації зазначеного на першому занятті відповідного модуля необхідно надати студенту детальний план роботи в клініці та забезпечити умови для його реалізації. Цей план повинен включати:

- дослідження, які має засвоїти студент (або ознайомитись);
- алгоритми (протоколи) обстежень, встановлення діагнозу, лікування, профілактики відповідно до стандартів доказової медицини;
- курацію пацієнтів, яку має здійснювати студент упродовж вивчення дисципліни;
- доповіді історії хвороби пацієнта у навчальній групі, на клінічних обходах, практичних конференціях.

Курація пацієнта передбачає:

- з'ясування скарг хворого, анамнезу захворювання та життя, проведення опитування за органами та системами;
- проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів/синдромів захворювання;
- аналіз результатів лабораторного та інструментального дослідження;
- встановлення діагнозу;
- призначення лікування;
- визначення заходів первинної та вторинної профілактики;
- доповідь результатів обстеження хворого командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, призначеного обстеження, лікувальної тактики, оцінки прогнозу та працездатності, профілактики.

Рекомендовано проводити практичні заняття з включенням:

- контролю початкового рівня знань за допомогою тестових запитань, складених у форматі запитання з 5 варіантами відповіді, з яких 1 – правильна та перевірки робочих зошитів;
- ведення 1-2 хворих із захворюваннями та станами, що відповідають тематиці заняття, з наступним обговоренням правильності встановлення діагнозу, диференціальної діагностики та лікувальних заходів із застосуванням засад доказової медицини і у відповідності до Національних та Європейських настанов і протоколів;
- розгляду результатів додаткових методів дослідження (лабораторних та інструментальних), які застосовуються при діагностиці і проведенні диференційного діагнозу, розгляд яких передбачений темою практичного заняття;
- контролю кінцевого рівня знань за тестовими завданнями, складеними у форматі А.

На практичних заняттях студентам рекомендується вести протоколи, в які необхідно вносити короткі відомості про хворих, обстежених під час практичного заняття, діагноз, план обстеження та призначене лікування.

Самостійна та індивідуальна робота студентів складає 21% у навчальному плані, є складовою частиною навчальної діяльності і входить до кредитів ЄКТС кожного модуля та дисципліни в цілому. Вона включає:

- підготовка до практичних занять;
- виконання і захист ІСРС;
- підготовка і написання історії хвороби;
- оволодіння практичними навичками;
- підготовка до підсумкового контролю;
- написання робочого зошита за темою заняття.

Викладачі кафедри забезпечують можливість здійснювати самостійну роботу. Під час практичних занять та підсумкового контролю проводять контроль та оцінку її виконання.

Кафедри ендокринології мають право вносити зміни до навчальної програми у межах до 15%.

Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на кожному практичному занятті, засвоєння змістового модуля (підсумковий контроль) – на останньому практичному підсумковому занятті. Рекомендується застосовувати такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тестові завдання, розв'язання ситуаційних задач,

проведення лабораторних досліджень та оцінка їх результатів, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, контроль засвоєння практичних навичок і медичних маніпуляцій.

Підсумковий контроль складається на останньому практичному занятті викладачу кафедри відповідно до графіка, затвердженого на навчально-методичній нараді кафедри. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Для тих студентів, які хочуть **поліпшити оцінку з дисципліни**, по завершенню вивчення дисципліни, навчальним планом передбачено термін для **перескладання**.

3. Мета і цілі курсу

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Внутрішня медицина, в тому числі ендокринологія, медична генетика» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

2. Цілі навчання:

- проводити опитування і клінічне обстеження хворих із основними захворюваннями ендокринної системи та аналізувати їх результати;
- визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- аналізувати типову клінічну картину, виявляти клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- встановлювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- призначати лабораторне та інструментальне обстеження хворих з найбільш поширеними захворюваннями ендокринної системи та їх ускладненнях;
- на підставі оцінки результатів лабораторного та інструментального обстеження, проводити диференційний діагноз, обґрунтовувати та встановлювати клінічний діагноз найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- визначати принципи та характер лікування при лікуванні найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- призначати лікування, в тому числі прогноз-модифікуюче, найбільш поширених захворювань ендокринної системи та їх ускладненнях;
- визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану;
- надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану;
- проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених захворювань ендокринної системи;
- оцінювати прогноз та працездатність хворих із найбільш поширеними захворюваннями ендокринної системи;
- виконувати медичні маніпуляції;
- вести медичну документацію;
- дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни (загальні і спеціальні компетентності).

Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- *інтегральна*: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- *загальні*:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність працювати в команді.
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- *спеціальні (фахові, предметні)*:

- ФК1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта.
- ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень і оцінки їх результатів.

<p>ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань. ФК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань. ФК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань. ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів. ФК8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги. ФК9. Навички надання екстреної медичної допомоги. ФК11. Навички виконання медичних маніпуляцій. ФК13. Здатність до проведення профілактичних заходів. ФК15. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду. ФК17. Здатність до ведення медичної документації.</p>		
4. Пререквізити курсу		
<p>Зазначається інформація щодо дисциплін, базових знань та результатів навчання, необхідних студенту (зарахованих) Для успішного навчання та опанування компетентностями з даної дисципліни необхідні базові знання з наступних дисциплін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медична біологія. 2. Нормальна анатомія. 3. Нормальна фізіологія. 4. Патологічна фізіологія. 5. Патологічна анатомія. 6. Гістологія, ембріологія, цитологія. 7. Медична та біологічна фізика. 8. Біологічна та біоорганічна хімія. 9. Мікробіологія, вірусологія. 10. Фармакологія. 11. Пропедевтика внутрішньої медицини. 		
5. Програмні результати навчання		
Список результатів навчання		
Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 15	Проводити опитування і клінічне обстеження хворих із основними захворюваннями ендокринної системи та аналізувати їх результати.	ПР-1
Зн-1, 2, 4; Ум-1, 2, 4; К-1, 2, 4; АВ-1, 2, 4.	Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань ендокринної системи.	ПР-1
Зн-1, 2, 3, 4; Ум-1, 2, 3, 4; К-1, 2, 3, 4; АВ-1, 2, 3, 4.	Аналізувати типову клінічну картину, виявляти клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань ендокринної системи.	ПР-1
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6; К-1, 2, 3, 4, 5, 6; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6.	Встановлювати попередній діагноз найбільш поширених ендокринної системи	ПР-2, 3
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6; К-1, 2, 3, 4, 5, 6; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6.	Призначати лабораторне та інструментальне обстеження хворих з найбільш поширеними захворюваннями ендокринної системи та їх ускладненнях.	ПР-2
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.	На підставі оцінки результатів лабораторного та інструментального обстеження, проводити диференційний діагноз, обґрунтовувати та встановлювати клінічний діагноз найбільш поширених захворювань ендокринної системи.	ПР-1, 2, 3
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.	Визначати необхідний режим праці та відпочинку, лікувального харчування, основні принципи та характер лікування при лікуванні найбільш поширених захворювань ендокринної системи.	ПР-4, 5, 6
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.	Призначати лікування, в тому числі прогноз-модифікуюче, найбільш поширених захворювань ендокринної системи та їх ускладненнях, використовуючи уніфіковані та локальні клінічні протоколи	ПР-4, 5, 6, 19

Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану.	ПР-7
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.	Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.	ПР-8
Зн-3; Ум-3; К-3; АВ-3.	Виконувати медичні маніпуляції.	ПР-11
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.	Проводити первинну, вторинну профілактику та скринінг найбільш поширених захворювань ендокринної системи, формувати диспансерні групи хворих.	ПР-12, 14, 17
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 15.	Оцінювати прогноз та працездатність хворих із найбільш поширеними захворюваннями ендокринної системи.	ПР-15
Зн-1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12; Ум-1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12; К-1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12; АВ-1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12.	Вести медичну документацію.	ПР-16
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів, організувати взаємодію з колегами, формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності.	ПР-20, 21
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14.	Дотримуватись здорового способу життя, підвищувати загально-освітній та професійний рівень, організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки.	ПР-22, 23, 25
Зн-7, 13, 15; Ум-7, 13, 15; К-7, 13, 15; АВ-7, 13, 15.	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПР-24

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу		очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп	
лекції	8		
практичні	32		
семінари	-		
самостійні	20		

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
Л-1	Цукровий діабет. Сучасна класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Хронічні ускладнення діабету.	Поняття про цукровий діабет: сучасна класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Хронічні ускладнення діабету: етіологія, патогенез, класифікація, профілактика, лікування.	Зн-1, 2, 3, 20; Ум-1, 2, 3, 20; К-1, 2, 3, 20; АВ-1, 2, 3, 20.	доц. Сафонова О.В.
Л-2	Новітні методи лікування хворих на ЦД. Пероральні цукрознижувальні засоби, сучасні препарати інсуліну та його аналоги.	Сучасні підходи до лікування цукрового діабету: дієтотерапія, навчання самоконтролю, інсулінотерапія, пероральні цукрознижувальні засоби. Схеми лікування.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,	доц.. Сафонова О.В.

			15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 19, 24.	
Л-3	Захворювання щитоподібної залози. Діагноз, диференційний діагноз, профілактика та лікування зоба.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування захворювань щитовидної залози.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24.	доц. Гоцко М.Є.
Л-4	Захворювання надниркових залоз. Хронічна недостатність надниркових залоз. Гормонально-активні пухлини. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи. Клініка, діагноз, лікування.	Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування захворювань надниркових залоз та гіпоталамо-гіпофізарної системи.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Сергієнко В.О.
Пр-1	Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика.	Визначення цукрового діабету. Епідеміологія діабету в Україні і світі, прогноз захворюваності, поширеність цукрового діабету в різних вікових групах. Етіологія і патогенез цукрового діабету. Цукровий діабет тип 1: роль вірусної інфекції та аутоімунних процесів, генетичної схильності. Цукровий діабет тип 2: роль генетичної схильності, ожиріння, зовнішніх факторів. Інсулінорезистентність та порушення секреції інсуліну. Класифікація порушень глікемії (ВООЗ, 1999 р.), клінічні типи цукрового діабету. Характеристика уражень внутрішніх органів за цукрового діабету: серцево-судинної системи, гепатобіліарної системи, органів сечовиділення, діабетичні остеоартропатії. Діагностика цукрового діабету. Критерії діагностики цукрового діабету та інших категорій гіперглікемії (ВООЗ, 1999 р.). Показання та правила проведення глюкозотолерантного тесту. Діагностичне значення визначення глікованого гемоглобіну, фруктозаміну, С-пептиду, глюкозуриї, кетонурії.	Зн-1, 2, 3, 12, 14, 24; Ум-1, 2, 3, 12, 14, 24; К-1, 2, 3, 12, 14, 24; АВ-1, 2, 3, 12, 14, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
Пр-2	Цукровий діабет тип 1, сучасні методи терапії.	Загальні принципи терапії цукрового діабету. Критерії компенсації вуглеводного обміну у хворих на ЦД типу 1. Інсулінотерапія. Характеристика основних препаратів інсуліну в т.ч. вітчизняного виробництва. Показання до їх застосування. Класифікація препаратів інсуліну ультракороткої, короткої, проміжної та тривалої дії, аналоги інсуліну. Розрахунок добової потреби в інсуліні. Корекції дози інсуліну за допомогою хлібних одиниць. Режим інсулінотерапії: традиційний, інтенсифікований та помпова інсулінотерапія. Клітинна терапія. Ускладнення інсулінотерапії: гіпоглікемічні стани, алергія до інсуліну, постін'єкційні ліподистрофії,	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.

		інсулінорезистентність, хронічне передозування інсуліну (синдром Сомоджі), інсулінові набряки. Санаторно-курортне лікування. Протоколи надання допомоги хворим на цукровий діабет типу 1.		
Пр-3	Цукровий діабет тип 2, сучасні методи терапії.	Алгоритм лікування цукрового діабету 2 типу. Основні методи лікування цукрового діабету типу 2: раціональне харчування, дозоване фізичне навантаження, медикаментозна терапія, навчання хворого самоконтролю. Дієтотерапія цукрового діабету. Раціональне харчування: фізіологічність, енергетична цінність, обмеження рафінованих вуглеводів, вживання харчових волокон, мікроелементів, вітамінів. Дозоване фізичне навантаження та правила його призначення. Медикаментозна терапія: сенситайзери інсуліну (метформін, тіазолідіндіони), секретагоги інсуліну (похідні сульфонілсечовини, глініди), препарати інкретинового ряду (аналоги глюкагоноподібного пептиду 1 (ГПП-1), інгібітори дипептидилпептидази (ДПП – 4), інгібітори α-глюкозидази, гліфлозини (блокатори реабсорбції глюкози в нирках), інсулінотерпія. Протоколи надання медичної допомоги хворим на цукровий діабет типу 2.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
Пр-4	Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету. Особливості перебігу та лікування цукрового діабету у хірургічних хворих, при вагітності.	Кетоацидотичні стани з діабетичної (гіперкетонемічною) комою. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційний діагноз, лікування. Гіперосмолярна (неацидотична) діабетична кома. Молочнокислий ацидоз і кома. Гіпоглікемічна кома, гіпоглікемічні стани. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Хронічні ускладнення цукрового діабету. Мікросудинні ураження (діабетична ретинопатія, нефропатія, нейропатія); макросудинні ураження (ішемічна хвороба серця, порушення мозкового кровообігу, діабетична стопа). Класифікація, діагностика та лікування. Принципи лікування вагітних, хворих на цукровий діабет. Особливості проведення термінових та планових хірургічних втручань у хворих на цукровий діабет.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.

Пр-5	<p>Йододефіцитні захворювання щитоподібної залози. Ознаки ендемічної місцевості за ВООЗ. Клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гіпотиреоз та тиреоїдити. Класифікація, діагностика, клініка, лікування.</p>	<p>Визначення поняття «йододефіцитні стани». Прояви йодного дефіциту. Визначення йододефіцитних територій за поширеністю зоба у різних вікових групах та даними йодурії. Визначення розмірів щитоподібної залози. Поняття про простий нетоксичний та вузлові форми зоба. Вплив екзогенних чинників довкілля та техногенних катастроф на об'єктах атомної енергетики на стан щитоподібної залози та поширеність її патології. Йодна профілактика: масова, групова, індивідуальна. Значення вживання йодованої солі у профілактиці йододефіцитних захворювань. Обмеження для використання препаратів на основі калію йодиду. Гіпотиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Гіпотиреоз первинний, центральний, периферичний, субклінічний, транзиторний. Своєчасна діагностика природженого гіпотиреозу. Вікові особливості перебігу гіпотиреозу. Гіпотиреоз на тлі аутоімунних поліендокринопатій. Субклінічний Гіпотиреоз. Лікування гіпотиреозу. Вагітність та Гіпотиреоз. Медико-соціальна експертиза хворих на гіпотиреоз. Тиреоїдити. Клініка, діагностика та лікування.</p>	<p>Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.</p>	<p>проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.</p>
Пр-6	<p>Тиреотоксикоз. Клінічні форми. Діагностика, лікування. Рак щитоподібної залози. Класифікація, клініка, діагностика, лікування. Захворювання прищитоподібних залоз.</p>	<p>Захворювання, що супроводжуються тиреотоксикозом. Етіологія, патогенез, клінічні прояви дифузного токсичного зоба, тиреотоксична та ендокринна офтальмопатія. Вікові особливості перебігу токсичного зоба у дітей та людей похилого віку. Клінічні відмінності вузлового токсичного зоба. Обґрунтування діагнозу тиреотоксикозу. Медикаментозне, хірургічне лікування токсичного зоба, використання ¹³¹йоду з лікувальною метою. Ускладнення лікування зоба. Медико-соціальна експертиза хворих на токсичний зоб. Вузлові форми зоба. Моніторинг із вузлами у щитоподібній залозі. Патоморфологічна класифікація пухлин щитоподібної залози. Обґрунтування діагнозу раку щитоподібної залози. Роль аварії на ЧАЕС в розвитку раку щитоподібної залози. Сучасна схема лікування, реабілітації та диспансерного спостереження хворих на рак щитоподібної залози. Анатомо-фізіологічні дані. Захворювання прищитоподібних залоз. Гіперпаратиреоз. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка, клінічні форми гіперпаратиреозу. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Показання до хірургічного лікування. Післяопераційний період і реабілітація хворих. Медикаментозна терапія. Гіпопаратиреоз. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Прогноз.</p>	<p>Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.</p>	<p>проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.</p>

		Профілактика. Лікування. Клінічні форми.		
Пр-7	Захворювання надниркових залоз. Хронічна недостатність кори надниркових залоз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гормонально-активні пухлини надниркових залоз.	Гормони кори та мозкового шару надниркових залоз. Визначення поняття, поширеність гострої та хронічної недостатності кори надниркових залоз. Хронічна недостатність надниркових залоз (хвороба Аддісона). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування. Гостра недостатність надниркових залоз. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика та лікування. Класифікація пухлин надниркових залоз. Синдром Іценка-Кушінга (кортикостерома, глюкостерома). Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Андростерома, кортикостерома. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Первинний гіперальдостеронізм (синдром Кона). Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Феохромоцитома. Клініка, діагностика та диференціальна діагностика, лікування. Визначення природженої гіперплазії кори надниркових залоз. Клінічні форми, діагностика, лікування.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
Пр-8	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи. Ожиріння. Захворювання статевих залоз.	Класифікація гіпоталамо-гіпофізарних захворювань. Акремегалія. Етіологія і патогенез. Клініка. Діагностика та диференціальна діагностика. Лікування. Хвороба Іценка-Кушінга. Етіологія і патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика та диференціальна діагностика. Лікування. Синдром гіперпролактинемії. Класифікація. Етіологія і патогенез. Клініка. Діагностика, диференціальна діагностика. Лікування. Гіпопітуїтаризм. Етіологія і патогенез. Клініка. Діагностика і диференціальна діагностика. Лікування. Нецукровий діабет. Етіологія і патогенез. Клініка. Діагностика та диференціальна діагностика. Лікування. Соматотропна недостатність. Гіпопітуїтаризм. Класифікація. Етіологія і патогенез. Клініка. Діагностика, диференціальна діагностика. Лікування. Ожиріння. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Ожиріння у дітей та підлітків. Статеві залози у чоловіків та жінок. Гормони. Природжені порушення статевого диференціювання. Агенезія гонад. Синдром Шерешевського-Тернера. Синдром гермафродитизму. Крипторхізм. Синдром моно- та анорхізму. Синдром Клайнфельтера. Порушення статевого розвитку у хлопчиків та дівчаток. Клімакс у жінок та чоловіків.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-1	Підготовка до практичного заняття за темою №1. Опанування навичками	Поглиблене вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики цукрового діабету	Зн-1, 2, 3, 12, 14, 24; Ум-1, 2, 3, 12, 14, 24;	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А.,

	аналізувати дані лабораторних методів дослідження (тест толерантності до глюкози, глікемічний профіль, С-пептид, HbA1c, ліпіди).		К-1, 2, 3, 12, 14, 24; АВ-1, 2, 3, 12, 14, 24.	ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-2	Підготовка до практичного заняття за темою №2. Опанування навичками інтерпретування глікемічного профілю, рівню глікованого гемоглобіну, виписування рецептів на основні цукрознижувальні препарати.	Поглиблене вивчення принципів та методів лікування цукрового діабету 1 типу.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-3	Підготовка до практичного заняття за темою №3. Опанування навичками інтерпретування глікемічного профілю, рівню глікованого гемоглобіну, виписування рецептів на основні цукрознижувальні препарати.	Поглиблене вивчення принципів та методів лікування цукрового діабету 2 типу.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-4	Підготовка до практичного заняття за темою №4. Опанування навичками надання медичної допомоги хворим з кетоацидозом, при діабетичній кетоацидотичній та гіпоглікемічній комах та ведення хворих з цукровим діабетом під час вагітності та при оперативних втручаннях..	Поглиблене вивчення діагностики та лікування гострих та хронічних ускладнень цукрового діабету та ведення хворих з цукровим діабетом під час вагітності та при оперативних втручаннях.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-5	Підготовка до практичного заняття за темою №5. Опанування навичками трактування даних гормонального обстеження щитоподібної залози (ТТГ, Т ₃ , Т ₄ , АТПО).	Поглиблене вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики цукрового діабету та лікування патології щитовидної залози.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-6	Підготовка до практичного заняття за темою №6. Опанування навичками трактування даних гормонального обстеження щитоподібної залози (ТТГ, Т ₃ , Т ₄ , кальцитонін, АТПО, антитіла до рецепторів ТТГ,	Поглиблене вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики цукрового діабету та лікування патології щитовидної залози.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.

	тиреоглобуліну).		15, 19, 24.	
СРС-7	Підготовка до практичного заняття за темою №7. Опанування навичками трактування даних гормонального обстеження надниркових залоз (АКТГ, кортизол, альдостерон, ренін, електроліти крові та метанефрини у сечі).	Поглиблене вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики цукрового діабету та лікування патології надниркових залоз.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-8	Підготовка до практичного заняття за темою №8. Опанування навичками визначення ступеня ожиріння за ІМТ. Опанування навичками трактування даних гормонального обстеження (СТГ, ІФР-1, пролактин, гонадотропіни, вазопресин) та аналізу сечі за Зимницьким.	Поглиблене вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики цукрового діабету та лікування патології гіпоталамо-гіпофізарної системи.	Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; АВ-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.	проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-9	Підготовка і виконання індивідуальних завдань.	Самостійне вивчення теоретичного матеріалу, опрацювання літературних джерел, розв'язування тестових завдань та клінічних задач з методичної бази, тренування написання рецептів на визначені лікарські засоби, написання рефератів, підготовка презентацій.		проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.
СРС-10	Підготовка до диференційованого заліку.	Повторювання теоретичного матеріалу, розв'язування тестових завдань та клінічних задач з методичної бази, тренування написання рецептів на визначені лікарські засоби.		проф. Плешанов Є.В., проф. Сергієнко В.О., доц. Гоцко М.Є., доц. Москва Х.А., ас. Ліщук О.З., ас. Красний М.Р., ас. Козловська Х.Ю., викл. Дунець Ю.В.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

Код результату навчання	Код виду знань	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24;	Л-1 Л-2 Л-3 Л-4	<p>Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:</p> <p>а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (СРС), в організації якої значну роль мають консультації викладачів. Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змісту програми.</p> <p>Лекційний курс складається з 4-х лекцій. Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів ендокринології. Під час лекцій у студентів формується теоретичні базові знання, забезпечуються мотиваційний компонент і загально-орієнтований етап оволодіння науковими знаннями під час самостійної роботи студентів. У лекційному курсі</p>	<p>Критерії оцінювання</p> <p>Оцінка «відмінно» - виставляється у випадку, коли студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А (з бази даних «Крок-2»), коли студент правильно та повно виконав домашнє завдання; в ході опитування дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; демонструє вільне володіння практичними навичками (на муляжах та/або біля ліжка хворого), уміння аналізувати та застосовувати отримані при обстеженні хворого результати для вирішення практичних завдань.</p> <p>Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А (з бази даних</p>

<p>AB-1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 14, 15, 19, 24. Зн-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; Ум-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; К-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24; AB-1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19, 24.</p>	<p>Пр-1 Пр-2 Пр-3 Пр-4 Пр-5 Пр-6 Пр-7 Пр-8</p>	<p>використовуються різноманітні засоби – мультимедійні презентації, слайди, демонстрація тематичних хворих.</p> <p>Практичні заняття є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань, проводяться в відділеннях клінічних баз кафедри.</p> <p>□ Кожне заняття розпочинається з тестового контролю з метою оцінки вихідного рівня знань і визначення ступеня готовності студентів до заняття. Викладач визначає мету заняття та створює позитивну пізнавальну мотивацію; відповідає на запитання студентів, які виникли під час СРС за темою заняття.</p> <p>□ Основний етап заняття полягає у практичній роботі студента біля ліжка хворого. Викладач із студентами здійснюють обхід хворих. Студенти оглядають хворих, збирають анамнез, обстежують їх, виконують діагностичні маніпуляції тощо. Контроль основного етапу заняття проводиться шляхом оцінки виконання студентом практичних навичок, вміння розв'язувати типові ситуаційні завдання. Викладач обговорює і дає пояснення, підкреслює особливості перебігу захворювання у конкретної дитини, націлює на більш раціональне проведення тієї чи іншої методики обстеження тощо.</p> <p>Окрім того практичні заняття передбачають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планування обстеження хворого; - інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень; - проведення диференціальної діагностики основних захворювань ендокринної системи при типовому або ускладненому їх перебігу; - визначення попереднього клінічного діагнозу; - визначення терапевтичної тактики; - призначення лікувального харчування; - надання екстреної медичної допомоги; - вирішення ситуаційних задач; - відпрацювання практичних навичок біля ліжка хворого; - ведення медичної документації. <p>□ На заключному етапі заняття для оцінки засвоєння студентом теми йому пропонується дати відповідь на ситуаційні задачі. Викладач підводить підсумки заняття, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.</p> <p>Тривалість одного практичного заняття теми 4,0 академічні години.</p> <p>Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною, в т.ч. заповнення робочих зошитів, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.</p> <p>Індивідуальна робота враховується при виведенні оцінки за практичне заняття за умов успішного їх виконання та захисту.</p>	<p>«Крок-2»); з окремими помилками виконав домашнє завдання; при опитуванні відповіді на питання викладає правильно, послідовно, але вони не є вичерпними, на додаткові питання студент відповідає без суттєвих помилок; добре володіє практичними навичками (на муляжах та/або біля ліжка хворого); з окремими неточностями аналізує та застосовує отримані при обстеженні хворого результати для вирішення практичних завдань; правильно визначає клінічний діагноз при типовому перебігу захворювання; правильно, але не в повному обсязі проводить диференційну діагностику; призначає в цілому правильне лікування, але може припускатися окремих несуттєвих помилок, які виправляє самостійно; демонструє добрі знання та навички з надання невідкладної допомоги; з окремими неточностями вирішує ситуаційну задачу.</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться студентові, якщо студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А (з бази даних «Крок-2»). Ставиться, якщо студент домашнє завдання виконав не в повному обсязі та з помилками; при опитуванні студент демонструє знання основного змісту заняття при задовільному рівні його розуміння; спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; здатний виконати основні практичні завдання (на муляжах та/або біля ліжка хворого) тільки після відповідних зауважень та допомоги викладача; з окремими помилками аналізує та застосовує отримані результати для вирішення практичних завдань; визначає клінічний діагноз при типовому перебігу захворювання; допускає окремі помилки при проведенні диферент-ційної діагностики; призначає в цілому правильне, але не повне лікування та/або з несуттєвими помилками; демонструє задовільні знання та навички з надання невідкладної допомоги;</p> <p>Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли - студент правильно відповів лише на 50% тестів формату А. Студент може відпрацювати пропущені теми або перескладати їх на позитивну оцінку викладачу під час його консультацій (індивідуальної роботи зі студентами) не більше 3-х разів під час вивчення модулю, тим самим набрати кількість балів, не меншу за мінімальну, щоб бути допущеним до підсумкового модульного контролю.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>			

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/диференційований залік – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, ніж 72 бали за поточну успішність	
Види підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Диференційований залік	Тестовий контроль, задачі, рецепти	Максимальна кількість балів – 80 Мінімальна кількість балів – 50
Критерії оцінювання диференційованого заліку		
Диференційований залік	1 етап - Тестовий контроль – 50 тестових завдань, проводиться протягом 50 хв.	Максимальна кількість балів – 50 (1 бал за 1 правильну відповідь).
	2 етап - Вирішення 4 ситуаційних задач – 30 хв.	Максимальна кількість балів – 20 (1 задача – 5 балів).
	3 етап – написання 10 рецептів для лікарських засобів, які призначаються для лікування ендокринних захворювань – проводиться 10 хв.	Максимальна кількість балів – 10 (1 правильний рецепт – 1 бал).
<p>Оцінювання - це один із завершальних етапів навчальної діяльності та визначення успішності навчання.</p> <p>Оцінювання поточної навчальної діяльності.</p> <p>Поточний контроль здійснюється на кожному аудиторному занятті з навчальної дисципліни відповідно до затверджених робочих навчальних програм та з урахуванням оцінювання самостійної роботи студента. Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за багатобальною шкалою з використанням прийнятих у ВНЗ і затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання. Перескладання теми заняття, за яке студент отримав незадовільну оцінку, проводиться у зручній для викладача та студента час поза заняттями, максимальна оцінка - «добре» перескладання теми під час поточного навчання та підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається.</p> <p>Виставлені на кожному занятті за традиційною шкалою оцінки сумуються на останньому занятті, підраховується середня традиційна оцінка, яка конвертується у бали.</p> <p>Вага кожної теми у межах одного модуля в балах однакова. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.</p> <p>Підсумковий бал за поточну діяльність визначається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 120 балів.</p> <p>Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 72 бали.</p> <p>Розрахунок кількості балів за поточне навчання проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-х бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до 2 знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:</p> $\chi = \frac{СА \times 120}{5}$ <p>Оцінювання індивідуальних завдань студента.</p> <p>Виконання індивідуальних завдань враховується при виведення оцінки за практичне заняття за умов успішного їх виконання та захисту.</p> <p>В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи студентів.</p> <p>Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.</p> <p>Підсумковий контроль змістового модуля I складається на останньому практичному занятті викладачу кафедри відповідно до графіка, затвердженого на навчально-методичній нараді.</p> <p>У випадку завершення навчальної дисципліни складанням підсумкового контролю, 60% балів за 200-бальною шкалою студент отримує за поточну навчальну діяльність, а 40% - за підсумковий контроль. Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали - не менше 50 балів).</p> <p>Оцінка з дисципліни за 200-бальною шкалою формується шляхом додавання суми балів за поточну навчальну діяльність студента та підсумковий контроль. Оцінка за 200-бальною шкалою трансформується в оцінку за традиційною (чотирибальною) шкалою та після ранжування – в оцінку за шкалою ECTS.</p> <p>Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового контролю).</p> <p>За рішенням вченої ради ВНЗ до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни «Внутрішня медицина, в тому числі ендокринологія, медична генетика», можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12 балів) за посідання призових місць на міжнародних та всеукраїнських предметних олімпіадах, але у жодному разі загальна</p>		

сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

Конвертація кількості балів за семестровий контроль в оцінки за шкалою ЄКТС та за чотирибальною (традиційною) шкалою.

Бали за семестровий контроль незалежно конвертуються як у шкалу ЄКТС, так і у чотирибальну шкалу. Бали шкали ЄКТС у чотирибальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Студенти, які навчаються на одному курсі за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних за семестровий контроль, ранжуються за шкалою ЄКТС таким чином:

Оцінка ЄКТС	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться деканатами або іншим структурним підрозділом за рішенням вченої ради навчальним відділом для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Ранжування студентів - громадян іноземних держав рекомендовано за рішенням вченої ради проводити в одному масиві зі студентами - громадянами України, які навчаються за тією ж спеціальністю.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль модуля. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумковий контроль за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Бали за семестровий контроль для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, також конвертуються кафедрою у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижче наведено у таблиці.

Оцінка за багатобальною (200) шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 170 до 200 балів	«5»
Від 140 до 169 балів	«4»
Від 139 до 120	«3»
Нижче 120	«2»

Примітка 1. За рішенням вченої ради ВНЗ може встановити для оцінки «5» критерії 180-200 балів, для оцінки «4» - критерії 140-179 балів.

Примітка 2. При використанні інших багатобальних шкал застосовуються пропорційні критерії

Примітка 3. Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.

Оцінка ЄКТС у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ЄКТС та чотирибальна шкала є **незалежними**.

Багатобальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ЄКТС є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Тому оцінка «А» за шкалою не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Як правило, при конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ЄКТС не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою.

9. Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні змістового модуля «Основи діагностики, профілактики та лікування основних хвороб ендокринної системи» в рамках дисципліни «Внутрішня медицина» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюються цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; пояснюються сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату, заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика навчальної дисципліни полягає:

в обов'язковому дотриманні академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;

- посилання на джерела інформації у разі використань ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:**
- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
  - дотримання правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
  - усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.
- відвідування занять здобувачами вищої освіти:**
- присутність на всіх заняттях є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

10. Література

Обов'язкова

1. Ендокринологія: підручник (П.М. Боднар, Г.П. Михальчишин, Ю.І. Комісаренко та ін.) За ред. професора П.М. Боднара, - Вид. 4, перероб. та доп. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 456 с.
2. Наказ МОЗ України від 29.12.2014 №1021 «Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Цукровий діабет 1 типу у молодих людей та дорослих».
3. Эндокринология: учебник (П.Н. Боднар, Г.П. Михальчишин, Ю.И. Комиссаренко и др.) Под ред. профессора П.Н. Боднара, - Изд. 2, перераб. и дополн. – Винница: Нова Книга, 2016. – 488 с.
4. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Penman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. - 2018. – 1440 p.
5. Endocrinology: textbook /Ed. by prof. Petro M. Bodnar.- 4th ed. updated – Vinnitsa: Nova Knyha, 2017. – 328 p.
6. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2017: Internal Medicine (Kaplan Test Prep). - 2016. - Published by Kaplan Medical. - 474 pages.

Додаткова

1. Зак К.П., Тронько М.Д., Попова В.В., Бутенко А.К. Цукровий діабет, імунітет і цитокіни. Київ: Книга-плюс, 2014. – 500 с.
2. Наказ МОЗ України від 21.12.2012 №1118 «Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Цукровий діабет 2 типу».
3. Стандарти надання медичної допомоги хворим з патологічними станами щитоподібної та прищитоподібних залоз в умовах дії негативних чинників довкілля (видання третє, розширене) / За ред. О.В. Камінського. – Харків: «Юрайт», 2017. – 312 с.
4. Тронько Н.Д., Соколова Л.К., Ковзун Е.И., Пастер И.П. Инсулинотерапия: вчера, сегодня, завтра. К.: Медкнига, 2014. – 192 с.
5. 100 избранных лекций по эндокринологии. / Под ред. Ю.И. Караченцева, А.В. Казакова, Н.А. Кравчун, И.М. Ильиной. – X: 2014. – 948 с.
6. *International Textbook of Diabetes Mellitus*, 2 Volume Set. Ed. by R.A. Defronzo, E. Ferrannini, P. Zimmet, G. Alberti. 4th Edition, 2015. – 1228 p.
7. Harrison's Endocrinology. Ed. by J. Larry Jameson, Mc Graw – Hill., New York, Chicago, Toronto. e.a. 4rd edition, 2016. - 608 p.
8. *Williams Textbook of Endocrinology*. Ed. by Henry M. Kronenberg, Shlomo Melmed, Kenneth S. Polonsky, P. Reed Larsen. Saunders. 13 edition, 2015. – 1936 p.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.diabetes.org>
2. <http://www.oxfordmedicaleducation.com/>
3. <https://www.thyroid.org>

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни

1. Мультимедійний проектор
2. Комп'ютери
3. Оверхет
4. Глюкометри
5. Робоча програма дисципліни
6. Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів
7. Тези лекцій
8. Мультимедійні презентації лекцій
9. Методичні вказівки до практичних занять для студентів
10. Методичні вказівки до практичних занять для викладачів
11. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студента
12. Тестові та контрольні завдання до практичних занять
13. Ситуаційні задачі до практичних занять
14. Віртуальні історії хвороб

15. Перелік лікарських засобів для вивчення
16. Перелік питань, які виносяться на підсумковий контроль
17. Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю:
  - Перелік питань до підсумкового контролю
  - Перелік стандартизованих за методикою виконання практичних навичок
  - Тестові завдання
  - Перелік лікарських засобів для написання рецептів

12. Додаткова інформація

Завуч кафедри: Сафонова Оксана Валентинівна, тел. (032)2759510

Відповідальна за студентський науковий гурток: Ліщук Орися Зіновіївна, тел. (032) 2759510.

Заняття проводяться згідно розкладу, який оприлюднюється на сторінці кафедри на сайті університету (<https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-endokrynologiyi/>). Також на сторінці кафедри можна ознайомитись з робочими матеріалами для вивчення дисципліни (робоча програма, план практичних, самостійних, індивідуальної роботи, набір тестових завдань, схеми написання історії хвороб, робочі зошити, перелік необхідних лікарських засобів для написання рецептів, перелік практичних навичок та вмінь, питання до дифзаліку, перелік навчально-методичної літератури). Також з матеріалами підготовки до практичних занять можна ознайомитись на сайті дистанційного навчання MISA (<http://misa.meduniv.lviv.ua/login/index.php>). На сайті кафедри також доступні графіки відпрацювань практичних занять, консультацій.

Адреси баз кафедри, де проводяться практичні заняття:

КНП ЛОР "Львівський обласний державний клінічний лікувально-діагностичний ендокринологічний центр", 79010, м. Львів, вул. Острозького, 1, тел.: (032) 276-46-73; 275-95-10 (основна база), викладачі: Сергієнко Олександр Олексійович, Кіхтяк Олеся Павлівна, Сергієнко Вікторія Олександрівна, Гоцко Марта Євстахіївна, Сафонова Оксана Валентинівна, Москва Христина Андріївна, Суслик Галина Іванівна, Ліщук Орися Зіновіївна, Дунець Юлія Вікторівна.

КНП ЛОР «4-та міська лікарня м. Львова, ендокринологічне відділення, 79011, м. Львів, вул. Свенціцького, 3, тел. (032) 276-02-74, викладачі: Плешанов Євген Валентинович, Красний Михайло Романович, Козловська Христина Юріївна, Дунець Юлія Вікторівна.

Лекції проводяться на базі кафедри за адресою: м. Львів, вул. Острозького, 1.

Укладач силабуса:

Сафонова О.В., к.м.н., доцент

(Підпис)

Завідувач кафедри:

Урбанович А.М., д.м.н., професор

(Підпис)